

Nr 841

Av herr Larsson, Thorsten, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 90, med förslag till förköpslag m. m.

(Lika lydande med motion nr 1044 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 90 framlägges förslag till förköpslag m. m. I förslaget till utformning av förfarandet vid utövande av kommunal förköpsrätt ingår bl. a. skyldighet för lantbruksnämnd att remittera ansökningar om förvärvstillstånd till den förköpsberättigade kommunen. Lantbruksnämnden får inte ta slutlig ställning i tillståndsärendet förrän det blivit avgjort om förköpsrätt skall utövas. I motiveringen till detta förfarande säger departementschefen att han anser det ofrånkomligt att den kommunala förköpsrätten anpassas till jordförvärvslagstiftningen och att förfarandet enligt de ifrågavarande rättsinstituten samordnas mycket nära. Vi vill understryka vikten av att en samordning kommer till stånd.

Medan det alltså i propositionen finns förslag om lantbruksnämndens skyldighet att remittera ansökningar om förvärvstillstånd till den förköpsberättigade kommunen framläggs inte förslag om hur samordningen skall ske i de fall då förköpsförfarande inte tillämpas. Även i fortsättningen kommer ju huvudparten av kommunernas markförvärv att ske genom vanliga köp utan användning av förköpsförfarandet. Av propositionen framgår inte på vilket sätt lantbruksnämnderna skall ges möjlighet att yttra sig över sådana kommunala markköp.

Enligt gällande jordförvärvslag fordras ej förvärvstillstånd om kommun är förvärvare. I förarbetena till jordförvärvslagen förutsätts att kommun inte utnyttjar sin förvärvsfrihet utan att samråda med lantbruksnämnden eller efteråt i görlig mån tillmötesgå nämndens eventuella önskemål angående disponerandet av egendomen.

För att lantbruksnämnden på ett ändamålsenligt sätt skall kunna göra erforderliga jordpolitiska bedömningar är det nödvändigt att den har en god överblick över marksituationen. Om kommunerna i framtiden skall kunna föra en mera aktiv markpolitik än tidigare och skaffa sig större markreserver, vilket framför allt kommer att ske genom vanliga köp, är det av vikt att lantbruksnämnderna får möjlighet att yttra sig över alla kommunala markförvärv. Ur jordpolitisk synpunkt skulle det vara att föredraga att prövningen rörande förutsättningarna att utöva kommunal förköpsrätt vad be-

träffar jordbruksfastigheter samordnas med prövningen enligt jordförvärvslagen. Även om det inte skulle befinnas möjligt att ge lantbruksnämnden en sådan avgörande befogenhet, finner vi det angeläget att inga kommunala markförvärv sker utan att lantbruksnämnden beretts tillfälle yttra sig över ärendet. Därmed torde man uppnå den eftersträlvade samordningen mellan förköpsrätten och jordförvärvslagstiftningen.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen — därest den skulle bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 90 angående förköpslag m. m. — måtte besluta att lantbruksnämnd skall yttra sig över varje kommunalt markförvärv.

Stockholm den 28 april 1967

Thorsten Larsson (cp)

N. Yngve Nilsson (h)

Eskil Tistad (fp)
